

Κυριακή προ της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού (Αγ. Ιωάννης Χρυσόστομος)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : Σεπτεμβρίου 8, 2017

Ύπόμνημα εἰς τὸν Ἅγιον Εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην, ὁμιλία κζ´

(*Ἰωάν. γ´, 13-17*)

Ὅ,τι εἶπα πολλὰς φορές, αὐτὸ θὰ ἐπαναλάβω καὶ τώρα, καὶ δὲ θὰ παύσω νὰ τὸ λέγω. Ποιὸ εἶναι τοῦτο; **Ὅταν εἶναι ὁ Χριστὸς ν´ ἀνακοινῶσιν ὑψηλὰς ἀλήθειαις συγκρατεῖ πολλὰς φορές τὸν ἑαυτὸ του ἐξ αἰτίας τῆς ἀδυναμίας τῶν ἀκροατῶν του.** Δὲν εἶναι πάντα ὁ λόγος τοῦ ἀντάξιος τῆς μεγαλωσύνης του, πρὸ συνηθισμένο εἶναι νὰ συγκατεβαίνῃ. Γιατὶ τὸ ὑψηλὸ καὶ μέγαλο καὶ μιὰ φορὰ νὰ εἰπωθῆ φτάνει νὰ παραστήσῃ τὴν ἀξία του, ὅσο εἶναι δυνατὸ σ´ ἐμᾶς νὰ συλλάβωμε μὲ τὴν ἀκοή. Τὰ ἀπλούστερα ὅμως, πρὸ πλησιάζουσι στὸ διανοητικὸ ἐπίπεδο τῶν ἀκροατῶν, ἂν δὲν ἐλέγονταν ἀδιάκοπα, δὲ θὰ κατακτοῦσαν γρήγορα τὸν ἀκροατὴ πρὸς τὴν γῆ.

Γι´ αὐτὸ λοιπὸν εἶναι καὶ περισσότερα ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ, πρὸς ἃ ἔχουσι ἀπ´ αὐτὸν λεχθῆ. Γιὰ νὰ μὴν ἔχη ὅμως τοῦτο καμμίαν ἄλλη κακὴν ἐπίδραση κρατῶντας τὸ μαθητὴ πρὸς τὰ κάτω, δὲν παραθέτει ἀπλὰ τὰ κατώτερα, ἂν δὲν ἀναφέρῃ καὶ τὴν αἰτία, γιὰ τὴν ὁποία τὰ λέγει. Αὐτὸ κάμει καὶ ἐδῶ. Ἄφοῦ μίλησε γιὰ τὸ βάπτισμα καὶ γιὰ τὴν κατὰ χάριν γέννηση, πρὸς γίνεσθαι ἐν τῇ γῆ, θέλοντας νὰ ἔρθῃ καὶ ἐν τῇ δικῇ του γέννηση, τὴν ἀπερίγραπτην καὶ ἀνέκφραστην, σταματᾷ καὶ δὲν προχωρεῖ. Καὶ ἀναφέρει τὸν λόγο, γιὰ τὸ ὁποῖο σταμάτησε. Ποιὸς εἶναι; Ἡ σαρκικὴ καὶ ἡ ἀσθένεια τῶν ἀκροατῶν. Αὐτὴν ὑπονοῶντας πρόσθεσε· Ἄν σᾶς εἶπα τὰ γήινα καὶ δὲ μὲ πιστεύετε, πῶς θὰ μὲ πιστέψετε ἂν σᾶς ἐκθέσω τὰ οὐράνια; Ὡστε ὅπου τυχὸν διατυπώνει κάτι μετρημένο καὶ περιωρισμένο, πρέπει νὰ ἀποδοθῆ ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ τῶν ἀκροατῶν. Τὰ γήινα ἐδῶ μερικοὶ νομίζουσι ὅτι φανερόντων ἀπὸ τὸν ἄνεμο. Εἶναι δηλαδὴ σὰ νὰ τοὺς λήθῃ. Ἄν σᾶς ἔδωκα ὑπόδειγμα ἀπὸ τὰ γήινα καὶ μήτε ἔτσι δὲν πεισθήκατε, πῶς θὰ μπορέσετε νὰ μάθετε τὰ πρὸ ὑψηλὰ; Μὴ θαυμάσης, ἂν ἐδῶ λέγεται ἐπίγειο τὸ βάπτισμα. Τὸ χαρακτηρίζει ἔτσι εἴτε ἐπειδὴ τελεῖται ἐν τῇ γῆ, εἴτε γιὰ νὰ τὸ συγκρίνῃ μὲ τὴν φρικτὴν δικὴν του γέννηση. Μόλο πρὸς ἃ γέννηση μὲ τὸ βάπτισμα εἶναι ἐπουράνια, σὲ σύγκρισιν μ´ ἐκεῖνη τὴν ἀληθινὴν πρὸς ἃ προῆλθε ἀπὸ τὴν οὐσίαν τοῦ Πατέρα θεωρεῖται γήινη. Καὶ ὁρθὰ εἶπε δὲν πιστεύετε καὶ ὄχι, δὲν ἀντιλαμβάνεσθε. Γιατὶ ὅταν κανένας ἀντιστέκεται σ´ ἐκεῖνα πρὸς ἃ ἔχει τὴν δύναμιν νὰ τὰ συλλάβῃ μὲ τὸ νοῦν του καὶ δὲν τὰ δέχεται εὐκόλα, εἶναι φυσικὸ νὰ κατηγορηθῆ γιὰ ἀνοησίαν. Ὅταν ὅμως δὲν

ἀποδέχεται αυτά, πού δὲν μπορεῖ νὰ συλλάβῃ μὲ τὴ σκέψη παρὰ μὲ τὴν πίστη μονάχα, τὸ λάθος δὲν εἶναι τῆς ἀνοησίας ἀλλὰ τῆς ἀπιστίας. Ἐνῶ τὸν ἐμποδίζει νὰ ἐρευνήσῃ τὸ λόγο του μὲ συλλογισμούς, τοῦ ἐπιτίθεται σφοδρότερα, κατηγορώντας του γιὰ ἀπιστία. Κι ἂν πρέπῃ νὰ δεχώμαστε μὲ πίστη τὴ δική μας γέννηση, ποιά κατηγορία ἀξίζει σ' ἐκείνους πού ἐξετάζουν μὲ συλλογισμούς τὴ γέννηση τοῦ Μονογενοῦς; Ἴσως θὰ παρατηρήσῃ κάποιος: **Καὶ γιὰ ποιά αἰτία ἐλέγονταν αυτά, ἂν δὲν ἦταν νὰ πιστέψουν οἱ ἀκροαταί; Γιὰ τὸ ὅτι κι ἂν ἀκόμα δὲν ἐπίστευσαν ἐκεῖνοι, θὰ τὰ ἐδέχονταν ὅμως καὶ θὰ ὠφελοῦνταν οἱ ἔπειτα ἀπ' αὐτούς.** Μὲ τὴ σφοδρὴ λοιπὸν ἐπίθεση ἐναντίον του, δείχνει ὅτι δὲ γνωρίζει αὐτὰ μονάχα παρὰ κι ἄλλα πολὺ περισσότερα καὶ μεγαλύτερα ἀπὸ αὐτά. Αὐτὸ ἐδήλωσε καὶ μ' ὅσα πρόσθεσε. Κανένας δὲν ἀνέβηκε στὸν οὐρανὸ παρὰ αὐτὸς πού ἀπὸ τὸν οὐρανὸ κατέβηκε, ὁ Γιὸς τοῦ ἀνθρώπου, πού ἦταν στὸν οὐρανὸ. Καὶ ποιά ἡ σημασία τῆς ἀκολουθίας αὐτῆς; Πολὺ μεγάλη καὶ σύμφωνη μὲ τὰ προηγούμενα. Ἐπειδὴ ἐκεῖνος τοῦ εἶπε· Γνωρίζομε ὅτι ἦρθες δάσκαλός μας ἀπὸ τὸ Θεό, τὸν διορθώνει ἀμέσως σχεδὸν λέγοντάς του· Μὴ νομίσης πὼς εἶμαι δάσκαλος ἔτσι ὅπως εἶναι πολλοὶ προφῆτες τῆς γῆς. Ἔρχομαι τώρα ἀπὸ τὸν οὐρανὸ. Κανένας ἀπὸ τοὺς προφῆτες δὲν ἀνέβηκε ἐκεῖ, ὅμως ἐγὼ ἐκεῖ παραμένω. Βλέπεις πὼς εἶναι ἐντελῶς ἀνάξιο τῆς μεγαλωσύνης του, ὅ,τι νομίζομε πὼς εἶναι ὑπερβολικὰ ὑψηλό; **Δὲν εἶναι μόνο στὸν οὐρανὸ, ἀλλὰ παντοῦ γεμίζει τὰ πάντα.** Ἀλλὰ ἀκόμα ἔχει ὑπ' ὄψη τὴν ἀδυναμία τοῦ ἀκροατῆ καὶ θέλει νὰ τὸν ἀνεβάσῃ λίγο λίγο. Καὶ Γιὸ τοῦ ἀνθρώπου δὲ χαρακτηρίζει ἐδῶ τὴ σάρκα ἀλλὰ ὀνομάζει ὀλόκληρο τὸν ἑαυτό του, ἀπὸ τὴν κατώτερη οὐσία. Ἦταν συνήθειά του νὰ ὀνομάζει τὸ σύνολό του πολλές φορές ἀπὸ τὴ θεία καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη ὑπόστασή του. Κι ὅπως ὁ Μωυσῆς ὕψωσε τὸ φίδι στὴν ἔρημο, ἔτσι πρέπει νὰ ὑψωθῇ κι ὁ Γιὸς τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ τοῦτο πάλι φαίνεται ὅτι ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰ προηγούμενα, γιὰτὶ ἔχει μεγάλο σύνδεσμο μ' αὐτά. Ἀφοῦ ἀνέφερε τὴν πελώρια εὐεργεσία πρὸς τοὺς ἀνθρώπους πού πραγματοποιήθηκε μὲ τὸ βάπτισμα, προσθέτει καὶ τὴν αἰτία τῆς πού ἀποτελεῖ ὁ **σταυρὸς**, ὅχι μικρότερη ἀπὸ τὴν εὐεργεσία. Ἔτσι κι ὁ Παῦλος, ὅταν ἀπευθύνεται στοὺς Κορινθίους, συμπαραθέτει αὐτὲς τὶς δύο εὐεργεσίες μ' αὐτὰ τὰ λόγια· Μήπως ὁ Παῦλος σταυρώθηκε γιὰ σᾶς ἢ στὸ ὄνομα τοῦ Παύλου βαπτισθήκατε; Γιὰτὶ περισσότερο ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα, αὐτὰ τὰ δύο μαρτυροῦν τὴν ἀπέραντη ἀγάπη του, ὅτι ἔπαθε γιὰ χάρη ἀνθρώπων, πού τὸν μισοῦσαν κι ὅτι πεθαίνοντας γι' αὐτούς, τοὺς ἔδωσε μὲ τὸ βάπτισμα ἀμείωτη τὴ συγχώρηση τῶν ἀμαρτημάτων τους.

β'. Καὶ γιὰ ποιὸ λόγο δὲν εἶπε καθαρά, ὅτι σὲ λίγο θὰ σταυρωθῶ ἀλλὰ παρέπεμψε τοὺς ἀκροατὰς του στὸ παλαιὸ σύμβολο; Γιὰ νὰ ἐννοήσουν πρῶτα ὅτι **τὰ παλαιὰ εἶναι συγγενικὰ μὲ τὰ νέα καὶ δὲν εἶναι τοῦτα ξένα πρὸς ἐκεῖνα**. Γιὰ νὰ κατανοήσωμε, δεύτερο, ὅτι **δὲν ἐρχόταν ἀθέλητα στὸ πάθος**. Καὶ τοῦτο ἀκόμα ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὰ· ὅτι **καμμιά ζημία δὲν παθαίνει ἐκεῖνος ἀπὸ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἀντίθετα προξενεῖται σωτηρία σὲ πολλούς**. Γιὰ νὰ μὴ λήθῃ δηλαδὴ κανένας· πὼς εἶναι δυνατὸ νὰ πιστεύσωμε στὸ σταυρωμένο καὶ νὰ σωθοῦμε, ὅταν κι ὁ ἴδιος συλλαμβάνεται ἀπὸ τὸ θάνατο; γι' αὐτὸ μᾶς ὁδηγεῖ στὴν παλαιὰ ἱστορία. Θέλει νὰ

μᾶς βεβαιώση ὅτι ἂν ξέφυγαν οἱ Ἰουδαῖοι τὸ θάνατο ἀτενίζοντας τὸ χάλκινο ὁμοίωμα τοῦ φιδιοῦ, πολὺ περισσότερο εὐλογα ὅσοι πιστεύουν στὸν ἐσταυρωμένο καὶ πολὺ ἀφθονώτερη θὰ ἀπολαύσουν τὴν εὐεργεσία. Δὲ γίνεται τοῦτο ἀπὸ τὴν ἀδυναμία ἐκεῖνο ποὺ σταυρώνεται, οὔτε ἐπειδὴ ἐνίκησαν οἱ Ἰουδαῖοι ἀλλὰ ἐπειδὴ **Ἀγάπησε ὁ Θεὸς τὸν κόσμον γι' αὐτὸ σταυρώνεται ὁ ἔμψυχος ναὸς του, τὸ σῶμα του**. Ὡστε **καθένας ποὺ πιστεύει σ' αὐτὸν νὰ μὴ χαθῆ ἀλλὰ νὰ ἔχη αἰώνια ζωὴ. Αὐτὴ εἶναι ἡ αἰτία τοῦ σταυροῦ καὶ ἡ σωτηρία ποὺ αὐτὸς γέννησε**· αὐτὴ εἶναι ἡ συγγένεια τοῦ συμβόλου πρὸς τὴν ἀλήθεια. Ἐκεῖ, οἱ Ἰουδαῖοι ξέφυγαν τὸ θάνατο, ἀλλὰ τὸν προσωρινό· ἐδῶ ὅσοι πιστεύουν, τὸν αἰώνιο. Ἐκεῖ τὸ ὑψωμένο χάλκινο φίδι ἐθεράπευσε τὰ δαγκώματα τῶν φιδιῶν, ἐδῶ ὁ σταυρωμένος Ἰησοῦς ἐθεράπευσε τὰ τραύματα ἀπὸ τὸ νοητὸ δράκοντα. Ἐκεῖ θεραπευόταν ὅποιος ἔβλεπε μὲ τὰ σωματικὰ μάτια, ἐδῶ ἀποθέτει τὶς ἀμαρτίες του αὐτὸς ποὺ βλέπει μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς. Ἐκεῖ εἶχε ὑψωθῆ χαλκός, σὲ σχῆμα φιδιοῦ, ἐδῶ εἶναι τὸ δεσποτικὸ σῶμα τεχνουργημένο ἀπὸ τὸ Πνεῦμα. Ἐκεῖ τὸ φίδι ἐδάγκωνε καὶ τὸ φίδι ἐθεράπευε· ἔτσι κι ἐδῶ θάνατος καταστρέφει καὶ θάνατος σώζει. Τὸ φίδι ὅμως ποὺ προξένησε τὴν καταστροφή, εἶχε δηλητήριο· αὐτὸ ποὺ ἔσωζε δὲν εἶχε. Τὸ ἴδιο πάλι κι ἐδῶ· ὁ θάνατος ποὺ καταστρέφει περιέχει ἀμαρτία, καθὼς τὸ φίδι εἶχε δηλητήριο· ὁ θάνατος ὅμως τοῦ Κυρίου ἦταν καθαρὸς ἀπὸ ἀμαρτία, καθὼς ἀπὸ δηλητήριο τὸ χάλκινο φίδι. Ἀμαρτία, λέει ὁ προφήτης, δὲν ἔπραξε οὔτε βρέθηκε δόλος στὸ στόμα του. Εἶναι αὐτὸ ποὺ λέει ὁ Παῦλος. Ἀφοῦ ἀπογύμνωσε τὰ τάγματα τῶν ἀρχῶν κι ἐξουσιῶν τοῦ Σατανᾶ, τὰ κατευξέτελισε μπροστὰ στὰ μάτια ὄλων καὶ τὰ ἔσυρε στὸ θρίαμβό του. Ὅπως ὁ ρωμαλέος ἀθλητὴς παρουσιάζει λαμπρότερη τὴ νίκη του, ὅταν σηκώση πρῶτα ψηλὰ τὸν ἀνταγωνιστὴ του καὶ τὸν πετάξῃ ἔπειτα κάτω, ἔτσι καὶ ὁ Χριστὸς μπροστὰ στὰ βλέμματα ὀλόκληρης τῆς οἰκουμένης ἐνίκησε τὶς ἀντίπαλες δυνάμεις κι ἀφοῦ ἐθεράπευσε ὅλους ποὺ δέχονται ἀβοήθητοι πληγές, τοὺς ἐξασφάλισε ἀπὸ τὴν ἐπιβουλή ὄλων τῶν θηρίων, κρεμασμένος ἐπάνω στὸ σταυρό. Δὲν εἶπε ὅμως ὅτι πρέπει νὰ κρεμαστῆ, ἀλλὰ **νὰ Ὑψωθῆ**. Αὐτὸ ἦταν ἓνας εὐφημισμὸς γιὰ τὸν ἀκροατὴ καὶ ποὺ ἀνταποκρινόταν τὸ σύμβολο.

Τόσο πολὺ ἀγαπητὸ ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε ἔδωσε τὸ μονογενῆ γιό του, γιὰ νὰ μὴ χαθῆ ὅποιος πιστεύει σ' αὐτὸν ἀλλὰ νὰ ἔχει ζωὴ αἰώνια. Σὰ νὰ λέῃ. Μὴ θαυμάσης ποὺ σὲ λίγο θὰ ὑψωθῶ, γιὰ νὰ σωθῆτε σεῖς. Γιατὶ αὐτὸ εἶναι τὸ **θέλημα τοῦ Πατέρα**. Κι ἐκεῖνος τόσο πολὺ σὰς ἀγάπησε, ὥστε **γιὰ χάρη τῶν δούλων νὰ δώσῃ τὸ Γιό του, καὶ μάλιστα δούλων ἀχαρίστων**. Τοῦτο δὲν τὸ κάμει κανένας οὔτε γιὰ ἀγαπητό του, οὔτε ἀμέσως καὶ γιὰ κάποιον δίκαιο ἀκόμα, κατὰ τὸ λόγο τοῦ Παύλου· Μὲ δυσκολία ἀποφασίζει κανεὶς νὰ πεθάνῃ γιὰ κάποιον δίκαιο. Κι ἐκεῖνος ἀπευθυνόταν σὲ πιστοὺς καὶ μίλησε πρὸ πλατιᾶ, ὁ Χριστὸς ὅμως συντομώτερα, ἐπειδὴ ἀπευθυνόταν στὸ Νικόδημο, ἀλλὰ πρὸ ἐκφραστικά. Κάθε λέξη ἔχει πολλὴν ἐκφραστικότητά. Μὲ τὸν λόγο «τόσο πολὺ ἀγάπησε» καὶ τὸν ἄλλο «ὁ Θεὸς τὸν κόσμον», φανερώνει μεγάλο τὸ βαθμὸ τῆς ἀγάπης. Ἀπέραντη ἦταν ἀπόσταση. Ὁ ἀθάνατος, ὁ ἄναρχος, ἡ ἄπειρη μεγαλωσύνη ἀγάπησε τούτους. Ποιούς; τοὺς φτιαγμένους ἀπὸ χῶμα καὶ στάχτη, τοὺς γεμάτους ἀπὸ ἀμέτρητες ἀμαρτίες, αὐτοὺς

πὸ τοῦ ἀντιστέκονταν πάντοτε, τοὺς ἀχάριστους. Ὅμοια ἐκφραστικὰ εἶναι καὶ ὅσα πρόσθεσε· ὅτι ἔδωσε τὸ μονογενῆ Γιό του. Δὲ λέει οὔτε δοῦλο, οὔτε ἄγγελο, οὔτε ἀρχάγγελο. Καὶ σίγουρα οὔτε στὸ παιδί του δὲ θὰ ἔδειχνε κανέναν τόσο ἐνδιαφέρον, ὅσο ὁ Θεὸς γιὰ τοὺς ἀχάριστους ὑπηρέτας του. Τὸ πάθος του λοιπὸν δὲν τὸ ἐκθέτει ὑπερβολικὰ γυμνὰ, ἀλλὰ σκεπασμένα, καθαρὰ κι ὀλοφάνερα ὅμως ἐκθέτει τὸ κέρδος ἀπὸ τὸ πάθος μὲ τούτους τοὺς λόγους. Ὡστε καθέναν πὸν πιστεύει, νὰ μὴ χαθῆ ἀλλὰ νὰ ἔχη ζωὴ αἰώνια. Ἐπειδὴ εἶπε· Πρέπει νὰ ὑψωθῆ, κι ἔκαμε ὑπαινιγμὸ γιὰ τὸ θάνατο, γιὰ νὰ μὴ λυπηθῆ ὁ ἀκροατὴς ἀπὸ τοὺς λόγους αὐτούς, καθὼς μπορούσε νὰ ὑποψιαστῆ πὼς ἦταν ὁ Χριστὸς ἄνθρωπος καὶ νὰ θεωρήσῃ ἀνυπαρξία τὸ θάνατό του, πρόσθεξε πὼς ἐξασφαλίζει τὸ πρᾶγμα. Τονίζει ὅτι **αὐτὸς πὸν προσφέρεται εἶναι ὁ Γιὸς τοῦ Θεοῦ καὶ πρόξενος ζωῆς καὶ μάλιστα ζωῆς αἰώνιας**. Καὶ δὲ θὰ ἦταν δυνατὸ νὰ εἶναι ἀτελεύτητα ἐκεῖνος, πὸν μὲ τὸ θάνατό του παρέχει στοὺς ἄλλους ζωὴ. Κι ἂν δὲ χάνωνται ὅσοι πιστεύουν στὸν ἐσταυρωμένο, πολὺ περισσότερο δὲ θὰ χαθῆ ὁ ἴδιος. Αὐτὸς, πὸν καταργεῖ τὴν ἀπώλεια τῶν ἄλλων, πολὺ περισσότερο ἔχει ὁ ἴδιος ἐλευθερωθῆ ἀπὸ αὐτή. Αὐτὸς πὸν παρέχει στοὺς ἄλλους ζωὴ, πολὺ περισσότερο πηγάζει ζωὴ, πολὺ περισσότερο πηγάζει ζωὴ γιὰ τὸν ἑαυτό του. **Παντοῦ χρειάζεται πίστη**. Βεβαιώνει ὅτι ὁ σταυρὸς εἶναι πηγὴ ζωῆς, πρᾶγμα πὸν ἡ σκέψη μας δὲ θὰ τὸ δεχόταν εὐκόλα. Ἀκόμα καὶ τώρα τὸ μαρτυροῦν οἱ Ἕλληνες πὸν κοροϊδεύουν. Ἡ πίστη ὅμως πὸν ὑπερακοντίζει τὴν ἀδυναμία τῶν λογισμῶν μας, εὐκόλα θὰ μπορούσε νὰ τὸ δεχτῆ καὶ νὰ τὸ κρατήσῃ καὶ τοῦτο. **Καὶ τί ἔκαμε τὸ Θεὸ ν' ἀγαπήσῃ τὸν κόσμον; Τίποτα ἄλλο παρὰ μόνον ἡ ἀγαθότητά του.**

γ'. Ἄς προσέξωμε λοιπὸν τὴν ἀγάπη του· ἄς ντραποῦμε τὴν ὑπερβολὴ τῆς φιλανθρωπίας του. Ἐκεῖνος μὴτε τὸ Γιό του δὲν ὑπολόγισε γιὰ χάρη μας, ἐνῶ ἐμεῖς λυπούμαστε ἀκόμα καὶ τὰ χρήματά μας γιὰ τὸν ἑαυτό μας. Αὐτὸς ἔδωσε γιὰ χάρη μας τὸ Γιό του· κι ἐμεῖς μὴτε τὰ χρήματα δὲν περιφρονοῦμε γι' αὐτόν, οὔτε καὶ γιὰ μᾶς. Εἶναι συμπεριφορὰ ἄξια γιὰ συγγνώμη; Κι ἂν εὐρωμε κάποιον ἄνθρωπο νὰ ὑποφέρῃ γιὰ χάρη μας θανάσιμο κίνδυνο, τὸν θέτομε πρῶτα ἀπ' ὅλους, τὸν συγκαταλέγομε ἀνάμεσά στοὺς πρῶτους φίλους μας, ἀφήνομε στὴ διάθεσή του ὅλα τὰ δικά μας καὶ λέμε πὼς εἶναι περισσότερο δικά του ἀπὸ δικά μας. Καὶ πάλιν δὲ νομίζομε πὼς εἶναι ικανοποιητικὴ ἡ ἀντιπροσφορὰ μας. Στὸ Χριστὸ ὅμως οὔτε αὐτὸ τὸ μέτρο τῆς εὐγνωμοσύνης δὲν τηροῦμε. Ἐκεῖνος ἔδωσε τὴν ψυχὴ του κι ἔχυσε τὸ ἅγιο αἷμα του γιὰ μᾶς, πὸν δὲν εἴμαστε οὔτε φίλοι του οὔτε ἐνάρετοι, ἐνῶ ἐμεῖς οὔτε χρήματα δὲ διαθέτομε γιὰ τὸν ἑαυτό μας ἀλλὰ **ἀδιαφοροῦμε γι' αὐτόν πὸν πέθανε γιὰ μᾶς γυμνὸς καὶ ξένος**. Ποιὸς θὰ μᾶς ἐξαιρέσῃ ἀπὸ τὴ μελλοντικὴ τιμωρία; Ἄν δὲ μᾶς ἔκρινε ὁ Θεός, ἀλλὰ ἐμεῖς οἱ ἴδιοι ἐκρίναμε τὸν ἑαυτό μας ἄραγε δὲ θ' αὐτοδικαζόμεσταν, δὲ θὰ καταδικάζαμε τὸν ἑαυτό μας στὴ φωτιὰ τῆς γέεννας, πὸν παρακολουθοῦμε μ' ἀδιαφορία νὰ λιμοκτονῆ αὐτός, πὸν ἐθυσίασε γιὰ μᾶς τὴ ζωὴ του; Καὶ γιὰτί νὰ περιοριστῶ στὰ χρήματα; Ἄν εἶχαμε μύριες ζωὲς, δὲν ἔπρεπε νὰ τις δώσωμε ὅλες γιὰ κεῖνον; Παρ' ὅλο πὸν κι ἔτσι ἀκόμα δὲν κάνομε κάτι ἄξιο στὴν εὐεργεσία του. Γιατί **αὐτὸς πὸν πρῶτος εὐεργετεῖ δείχνει ὀλοφάνερα τὴν καλωσύνη του**. Ὁ εὐεργετημένος ὅμως ὅ,τι κι ἂν ἀντιπροσφέρῃ, ἀποδίδει

ὀφειλή, δὲν κάμει κάποια χάρη· πὶο πολὺ, ὅταν αὐτὸς ποὺ κάμει ἀρχὴ εὐεργετῆ ἔχθρους, ἐνῶ αὐτὸς ποὺ ἀντιπροσφέρει καὶ στὸν εὐεργέτη του καταθέτει τὴν προσφορά του κι ὁ ἴδιος πάλι τὴν ἀπολαμβάνει. Ἐμᾶς ὅμως μήτε αὐτὰ δὲ μᾶς συγκινοῦν. Ἀλλὰ εἴμαστε τόσο ἀχάριστοι, ὥστε στοὺς ὑπηρέτες μας καὶ στὰ ὑποζύγια καὶ στ' ἄλογά μας νὰ βάζωμε χρυσᾶ περιδέραια, ἀδιαφοροῦμε ὅμως γιὰ τὸν Κύριό μας ποὺ γυρίζει γυμνός, πηγαίνει ἀπὸ πόρτα σὲ πόρτα, στέκεται στὶς γωνιὲς μ' ἀπλωμένο τὸ χέρι. Πολλὲς φορές μάλιστα τὸν βλέπομε καὶ μὲ σκληρὸ βλέμμα, ποὺ ὡστόσο κι αὐτὸ γιὰ χάρη μας τὸ ὑπομένει. Μὲ χαρὰ του πεινᾷ, γιὰ νὰ τραφῆς σύ. Γυρίζει γυμνός, γιὰ νὰ δώσῃ σ' ἐσένα τὸ ἔνδυμα τῆς ἀφθαρσίας. Κι ἔτσι ὅμως δὲ διαθέτει τίποτα ἀπὸ τὰ δικά σας. Ἀλλὰ ἀπὸ τὰ ροῦχα σας ἄλλα εἶναι σκοροφαγωμένα κι ἄλλα βάρος τῆς ντουλάπας καὶ ἔγνοια περιττὴ γιὰ τοὺς κατόχους τους, ἐνῶ ἐκεῖνος ποὺ ἔδωσε καὶ τούτο καὶ ἐκεῖνα ὅλα γυρίζει γυμνός. Δὲν τὰ ἔχετε κρεμάσει στὴν ντουλάπα, ἀλλὰ τὰ φορᾶτε καὶ στολίζεστε; Ποιὸ τὸ ὄφελός σας; Γιὰ νὰ σᾶς δῆ τὸ πλῆθος τῆς ἀγορᾶς; Κι ἔπειτα; Δὲ θὰ θαυμάσουν βέβαια ἐσένα ποὺ τὰ φορεῖς, ἀλλὰ **ὅταν τὰ δίνῃς σ' αὐτοὺς ποὺ τὰ ἔχουν ἀνάγκη**. Ὡστε σὺ ποὺ θέλεις νὰ σὲ θαυμάζουν, θ' ἀκούσῃς ἀμέτρητα χειροκροτήματα, ἂν ντύνῃς τοὺς ἄλλους. Τότε θὰ ἔχῃς συνάμα καὶ τὸν ἔπαινο τοῦ Θεοῦ. Τώρα ὅμως δὲ θὰ σ' ἐπαινέσῃ κανένας, ἐνῶ θὰ σὲ φθονήσουν ὅλοι, βλέποντας στολισμένο τὸ σῶμα καὶ ἀπεριποίητη τὴν ψυχὴ. Τέτοιο στολισμὸ διαθέτουν κι οἱ πόρνες καὶ πολλὲς φορές εἶναι ἀκριβώτερα κι ὠραιότερα τὰ ροῦχα τους. **Ὁ στολισμὸς ὅμως τῆς ψυχῆς ἀνήκει ἀποκλειστικὰ σὲ ὅσους ζοῦνε μὲ ἀρετῆ**. Αὐτὰ λέγω πάντα καὶ δὲ θὰ σταματήσω νὰ τὰ λέγω. **Δὲ λυπᾶμαι τόσο τοὺς φτωχοὺς, ὅσο τὶς ψυχὲς τὶς δικές σας**. Ἐκεῖνοι, κι ἂν δὲν τοὺς τὴν προσφέρετε σεῖς, θὰ βροῦν ὡστόσο ἀπὸ κάπου κάποια ἀνακούφιση. Μὰ κι ἂν δὲν εὔρουν ἀνακούφιση ἀλλὰ πεθάνουν ἀπὸ τὴν πείνα, δὲν εἶναι μεγάλη ἡ ζημία τους. Τί τὸν ἔβλαψε τὸ Λάζαρο ἢ φτώχεια καὶ ἢ ἀδιάκοπη πείνα του; Ἐσᾶς ὅμως κανένας δὲ θὰ σᾶς βγάλῃ ἀπὸ τὴ γέενα, ἂν δὲ σᾶς βοηθήσουν οἱ φτωχοί. Θὰ προβάλωμε μήπως τὰ ἴδια μὲ τὸν πλούσιο, ποὺ βασανίζεται ἀδιάκοπα καὶ καμμιὰ παρηγοριὰ δὲ βρίσκει; Μακάρι κανένας νὰ μὴν ἀκουσῇ ποτὲ τοὺς λόγους τούτους ἀλλὰ νὰ εὔρῃ θέσῃ μέσα στοὺς κόλπους τοῦς Ἀβραάμ, μὲ τὴ χάρη καὶ τὴ φιλανθρωπία τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸς ἅς δοξάσῃ τὸν ἑαυτό του, μαζί μὲ τὸν Πατέρα καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα στοὺς αἰῶνες. Ἀμήν.

(Μητροπολίτου Τρίκκης καὶ Σταγῶν Διονυσίου, "Πατερικὸν Κυριακοδρόμιον", Τόμος Δεύτερος, Ἀθῆναι 1969, σελ. 217-224)

(Πηγὴ ἡλ. κειμένου: kirigmata.blogspot.com)